

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 10.

October.

1852.

Om Prosten Westadii erhållna skraps, meddelad af Dom Capittlet i Hernösand genom Contracts Prosten Sal. Antman, den 20:de Mars 1851:

Troff. från föregående Nummer

Men just sådana ordningar hafwa förorsakat djef wulen och hans drabanter dsupa samweis qual. De hafwa mer än en gång måst beklaga det fattiga folket, som för en girigbuds, en egenyttig skrymtares skenhelighet, blifwit nakna och huswilla. Måste icke en Kronans man förleden sommare anföra klagomål i Dom Capittlet öfwer Prosten Westadii "Girighet" samt huruledes han "under larfwen af en sann Christendom wänder upp och ner på hela Församlingen? männe icke öfwen denna Kronans Trotsenare, som för läseriet i Pasjala måste flytta bort ifrån församlingen, emedan der icke war någonting widare att förtjena på Folkets dårskap; männe icke denne Kronans Trotsenare hafwa talat för sin fjula mor då han uti förenämnde beswärs skrift uppbjöd all sin moraliska, fysiska och metafysiska skarpflänthet för att bewisa, att Prosten Westadius war en egenyttig skrymtare och bedragare? Men denna gången

intimaste wänner en hjertfrätande sorg. Alla dygdiga hordr hafwa på Kronns framställning riswit bort örrins garne från sina bron och fingerringarne från sina fingers och guldfeden från sina halsar, icke för att deraf gjuta guldkalfwar, utan för att befria sin skrydliga skamen från sådan prydnad, som mera kylor än wärmer hjertat. Af dessa klenoder hafwa en del blifwit öfwerlämnade till Scholan och en del till de fattige. Sedan det, som kunde ega något materielt wärde, blifwit öfwerwändlad i penningar, hafwa några fattiga bara åtnjutit fri kost och undervisning i Scholan för dena grannlåt. Detta användande af den röda metallen har blifwit en nagel i ögat på alla dem som ropa: stor är de Giefers Diana! Men de hafwa ingenting att klagå öfwer, emedan Scholan och de fattige ingenting fått för sådana Pinsbach led, som kostat köparen 12 till 15 Rdr. Allhandla machiner af silfwer, som Lappar och Bänder fått betala dyrt, för att dermed hålla eldwattnet i sin strupe, såsom lappklosor, tumlare, små kallar, brennwihs bågare och dylikt hafwa öfwen blifwit gifna till Scholan och de fattige; öfwen som silkes dukar och annan grannlåt, hwarmed wenus utfira sina tjennepigor, hafwa blifwit dels förkytrade för egarens egen räkning, dels ock för Scholans och de fattigas räkning.

word icke bewisen öfverbewisande; alldeles icke hwarken Dom-Capitlet eller Landshöfdinge Embetet fastade något afseende å småde skriften. För öfrigt war det en följd af sakens natur, att hwar och en, som vore uti det infernaliska Gotingboet, måste få hela Goting swärmen uppå sig.

Det war ock en stor oordning, att Folket i Wajala, Jullasjärwi och Karenuando, upphöjde att processa, såsom Läsaften kan finna af Kronosfogdens Dackzells rapporter till Landshöfdingne Embetet i Pitkä. Männe icke detta förhållande wara ett brott emot öfverheten. Wäl skrifwer Apostelen Paulus till de Christne, att de borde h-dre lida orätt, än gå till rätta; men huru många är det nu för tiden, som kan tåla öfverätter, när man kan få rättwisa? Smellertid har äfwen denna oordning kommit in i förenämnde församlingar; och derigenom har mången skicklig jurist gått miste om sina sportler. War icke detta en orättwisa emot statens dåligt lönta tjenstemän? Och borde icke den, som har inbitat allmogen sådana galenskap, så pikta? och hwarmed skola nu kyrkan och de fattiga underhållas, när ingen Andel af bönerna tillfalla dem? det är ju alldeles försärligt, huru en egenyttig läsarpredikant, kunnat inbita allmogen sådana galenskap. Alla dessa oordningar, hafwa uppkommit i Wajala, sedan Prosten Westad, tillträdde Pastoret; och desutom har han äfwen twunnit flerahundrade tjufwar att återbära stulit gods, och af det sålunda återbärarna orättfångna godset, har han för egen del annammat tredje partten; han har under loppet af 2 och ett halft år på detta sätt insamlat omkring 900 Rdr. för de fattige i Wajala. Men huru har en egenyttig Lä-

sar predikant kunnat få sådan magt öfver människornas Samweten? han måtte wäst sig i förbund med satan. Det kan ju icke på annat sätt förklaras. Ty på annat sätt kunde icke heller Pariseerna och de Skrifslärda förklara den stora Läsaften predikantens Nazareni underverk eller trollkonster, än att det skedde genom tillhjälp af Beelzebub, som war djefwulens öfwersta.

Och de Påhwiska kunde icke heller förklara orsaken hwarför Luther kunde förleda så många tusende till af-fall från den rena Catholiska Läran; de måste antaga, att han war en trollkarl d. v. s. han stod i förbund med djefwulen.

Nu är det till märkandes, att den förnämsta oordningen, hwaröfwer förenämnde krögar-Patron, måste på en dygdiga och sedesamma horans wägnar, ansöra klagomål hos Contracts Prosten, war den omständigheten, att Prosten icke hade welat kyrkotaga henne, oaktadt hon såsom en ängersfull och kotfärdig synderiska, hade flere gånger annått sig hos Prosten Westadius, såsom en nådehungrande själ. Wi kunna icke preciserinra oss verbaformalia uti denna klagoskrift; men wi föreställa oss, att krögar Patronen, såsom en äkta Lutheran, förestälde sig, att den dygdiga horan war i verkelig själänd, och att Prosten Westadius icke hade någon giltig orsak att utesluta henne från kyrkans förmoner, i synnerhet, som hon war af dygdiga föräldrar född, och uti alla sina lefnads dagar dygden öfwat hade. Nu hade wäl den egenyttige Läsaften Predikanten, lyckats åstadkomma andra oordningar, hwaröfwer krögar Patronen hade skäl att klagas; men den oordningen, att så bort horungarne ur försam-

lingen, hade han icke lyckats fullkomligen införa, emedan den rapport, som Doctor Bretholin ingiwit till Landshöfdinge Embeter, innehåller, att Ländoristen siegras genom Läseriet, och iölsakligen måste Läsarens hafwa gemensamma samlag med hwar andras hustru, såsom äfwen Läkaren Celsus hade anmärkt em de Christna uti andra seklet. Läkaren Celsus hörde wäl icke sjelf till den Christna seiten, som war behäftad med ett ohuggligt swärmeri, men han hade för öfrigt ett sundt förstånd, och ett opartiskt omdöme uti andeliga saker, så att han icke kunde mistaga sig om de Christnas förhållanden, händst han hade hört det berättas af trovärdiga personer.

Celsus kunde naturligt wis icke fölä någonting på Pauli utbyggande, att denna werldens Gud hade förblindat de otrognas förstånd, så att de måste tro lögnen. & Sälunda hade äfwen Doctor Bretholin hört berättas af trovärdiga personer, att en läsarpredikant hade haft samlag med annan mans hustru; och som denna kvinna hyde varit gift i 10 år, utan att få barn; så kunde ingen annan än nämnde Läsar predikant wara far för barnet. Detta och mycket annat, som icke angår någon annan än Läkarens, hade werkat den öfvertygelsen hos Prosten Castadius, att alla horungar borde skaffas bort ifrån församlingen emedan dessa och deras mödrar merändels falla fattig wården till last. Men huru skulle det gå till, att få bort horungarna, då deras fäder woro obekanta wargungar, som icke wille erkänna sin egen affboda, och deras mödrar woro äkta Lutheraner, som poelade på sin rättighet att upptagas i den Christna församlingens gemenskap, utan ånger och bättring. Och

såwisa Presten war skyldig att kyrkotaga dem uti deras oförskända tillstånd, så war också Gud skyldig att omfamna dem såsom sina oförskända barn. Såsom warande utom Församlingens gemenskap, måste de swälja ner harmen, om någon Läsar Predikant kallade dem för dygriq horas; men för att få sin kränkt ära upprättad måste de ju för det heldre uttala en stor lögn på sakristians golf, för att sedan kunna fortsätta sin förra ärbara wandel med den falska äran, hwilken de nu förwärfwat sig genom knäböjandet på sakristians golf. Nu tidens äkta Lutheraner anse wänligen Ländoristen tillfridsställande för någonting så naturligt, att det icke, i bland de bildade klasserna åtminstone anses för någonting wanhederligt eller förnedrande för en Herre man, att kränka en quinnas ära, i synnerhet om quinnan hör till det obildade slädet; hon anses då nästan såsom skapad för att tillfridsställa den bildade mannens djuriska drifter. Detta djuriska lefnads sätt är nu så allmänt och wanligt i den civilicerade werlden, att det icke anses för någon skam eller wanära, för en bildad man, att förledra och förnedra en enkaldig quinna, och sedan förlesta henne. Men detta är just ett bewis på den civilicerade werldens moraliska förnedring; ty sjelfwa förnustet säger oss, att en man, som så handlar, har förlorat allt människowärde; men uti werldens ögon är han lika hederlig som en Christen. Och fastän det i början war brukligt, att både man och quinna skulle undergå uppenbar kyrkoplukt, när de hade besmittat sig med her, så har likwäl mannen nu, jag wet icke af hwilken anledning, blifwit befriad från all delaktighet uti den

effentliga stammen, hwilken han så wäl förtjent, och den swagare quinnas måste nu lida för, alltsammans. Detta är icke någon rättwisa i lagstifningen.

Det ser ut, som djeswulen worit president uti Lagstifnings Comiteen, när en sådan lag stiftades. Ty äfwen han är skulden till människans moraliska förnedring, liksom mannen är skulden till kvinnans förnedring uti det nu emtwifade fallet; och likwäl undandraga sig hängige delaktighet i straffet. Djeswulen erkänner sig nemligen icke wara skyldig till något brott, och dershär kan han alldrig försenas med sin skapare men deremot uppträder han såsom Guds barnas anklagare, ungefärligen som Judarne uppträdde såsom anklagare emot Guds son. Och ännu i dag anklagar han de Christna såsom swärmare, lättare och willöandar, som böra utrotas med eld och swärd.

Suruledes Lutherska kyrkan wisar sina draketänder emot hwar och en, som wägat antasta hennes dygliga bröst ontalas uti kyrkohistorien, eller rättare Lärare och Lärarnas historia. Uti den wanliga kyrkohistorien afmålas Läsare och Pietister som lättare, swärmare och willöandar, eller såsom affällingar ifrån den rena Ewangeliska Lärnan. Men den tid torde komma då Lutherska kyrkan sjelf kommer att framställas uti sin rätta dager, såsom en ardelig hora, hwilken alldrig kunnat få samweis frid, innan Öbrarens hufwud blifwit inburet på ett fat.

Det war måhända icke den minsta ordningen, som förelupit i Wajala Församling, att alla onödiga kalasor afläffades, såsom Dröllopp, Barnsköhl och Graföl, äfwen som dans och kortspel, samt Husförhörs kalas, som ännu äro bruk-

liga uti andra Församlingar, hwarest äfka Lutheraner finnas. Der hållas, Gudi till ära stora kalasor; och alltså, hwarest Presten förkunnar Ewangelium, der förkunnar också djeswulen sitt Ewangelium om lif och salighet för allom dem, som buken dyrka. Att alla frögare skola hafwa sin winst af dylika kalasor är gifwit; och dershär kunde det icke annat än göras dem endt i hägen, när, genom en sådander Lapphunds skällande, deras förnämsta Gudar kommo i wanrykte. Allmogen i Wajala war, genom alla dessa åtgärder, föledd till offall från den rena Ewangeliska Lärnan, och den som allmänt ansågs wara skulden till dessa ordningar skulle, nu angripas från den sidan hwarest han kunde återkännas. Men krigar Patronen hade underlåtit att sjelf underskrifwa sitt namn. Detta war också en ordning, som hade bort undwiskas; om Författaren hade för affigt att yrka Laglydnad; ty den, som klagat öfwer ordningar, begäran af andra, bör icke uppsätligen sjelf sätta sig öfwer ko: gl. Majst: s Föbrenningar.

Presten Westadius har allt ifrån ungdomen umgäts med allmogen, och känner någorlunda allmogens tänkesätt och hemseder; han känner den öfwerfro och widspelselse, som widläder den döda tronens anhängare. Bland dessa widspelselser är icke den tron den minsta, att en kyrkotagen kvinna icke kan blifwa salig; men deraf följer äfwen den motsatta öfwerlygelsen, som är en stor widspelselse, att en kyrkotagen kvinna måste blifwa salig utan affeende på hennes tillstånd föröfrigt. När nu en kvinna, som gjort sig skyldig till hordoms brott eller lösska läge, har fått den fördomen, att hon utan ånger och

bättring kan blifwa salig eller få sina synders förlåtelse, om Presten kyrkotager henne; så borde wäl hwarje Prest söka motverka en sådan fördom, som icke har någon grund i den Heliga Skrift. Men nu för tiden brukade de flesta Prester, utan vidare undersökning, kyrkotaga hwilken fräck hora, som häldst.

Han frågar icke, af hwilken anledning en sådan kvinna will upptagas i den Christna Församlingens gemenskap; utan han rufar åståd, som en blind dock, och förtunnar en sådan hora syndernas förlåtelse, som både före och efter synda förlåtelsen, kan wisa sitt påf åt hwilken som häldst, och säga: jag har utslått mitt straff; det angår Er icke, huru jag lefwer: jag skall sjelf swara för mina gerningar. Till en annan kan hon säga: "si libet, licet:" jag är kyrkotagen: jag är icke "ohelig". Fördomen och widsteppelsen är så stor, att en hederlig Karl icke will hafwa någonting, att bestålla med en kyrkotagen hora. Med en kyrkotagen deremot tror han sig utan wanära kunna handla: ty hon har genom kyrkotagningen försonat sitt brott (?) och blifwit helgad till satans tjenst. Så har det gått till med den horan, för hwilkens skull Prosten Westadius blifwit strapad; hon har genom kyrkotagningen blifwit helgad till satans tjenst. Hon har nemligen under Prosten Westadil wifitationens resor, blifwit kyrkotagen af en annan Prest, som under Westadii frånvaro war förordnad att förestå tjensten i Bajala: och efter den betan gick satan in i henne. Ty hon har efter denna kyrkotagning återfallit i samma last; hon har icke allenast fått barn efteråt, utan äfwen begått blodskam: detta är nu mera ingen hemlighet; men

icke desto mindre har hon åter igen blifwit kyrkotagen andra gången, och sålunda blifwit helgad å nyo till satans tjenst. När en syndare, utan ånger öfwer sina syndar, utan allswarlig förefats till bättring, förlitar sig på den syndaförlåtelse, som Presten meddelar, och af denna ceremoni får den öfwerlygheten, att hans syndar äro förlättna, att han nu är upptagen i den Christna Församlingens gemenskap och jämugod med andra Christna, som icke begått uppfäteliga syndar; wänne icke en sådan förlitar sig på ett opus operatum eller på den yttre Ceremonien? Lifasom en obotfärdig syndare annammar nattwarden, utan ånger, utan förefats till bättring, så kan äfwen en man, som älskar rikedomer och hatar personen, för rikedomens skull loswa att älska sin maka, lifsom kärleken wore bunden wid ett löfte, som icke har någon grund i hjertat; så kan äfwen en tuf och en hora loswa med munnen att bättra sitt lewne, utan att derfore wara bunden wid detta löfte, enär hon har den fördomen, att hon (han) har utslått sitt straff och beställt plikten samt försonat sitt brott. Kyrkotagningen innebär en stor nåd, det är för en botfärdig och ångersfull syndare en stor nåd, att den Christna församlingen upptager honom i sin gemenskap, eller erkänner honom för en Christen broder, som antingen redan blifwit benådad af Gud eller kan, genom de Christnas förböner, genom Trälfarens förböner och förtjenst, blifwa benådad, och sålunda upptagas uti alla rätta Christnas Församling; men nu har, genom djefwulens konster, denna heliga nådast blifwit aldeles förwänd, enär kyrkoplikten betraktas som ett stort syndastraff, hwilket borde aldeles

affläffad. I synnerhet har man sett Tidnings skriva-
 re af alla färger yrka på affläffandet af så wäl den
 uppenbara, som hemliga kyrkopliften. Man kan icke
 heller annat wänta af fritänkare och Rationalister, som
 äro fulle af egoism och ambition, och många älta Lu-
 theraner. till och med Prester, ha wa längesedan hyst en
 hemlig affly för kyrkopliften. För sådana menniskor, som
 hafwa ett stort menniskowärde, som hysa en stor akning
 för sina egna älsfwärda personer, måste det wara meta-
 påkostande att undergå den uppenbara kyrkopliften, än
 att stå wid skampålen. En obotärdig djefwul, som är
 full af egoism och ambition, måste stå och skämmas in-
 för Guds församling. Det är ju alldeles försträcktligt.
 Förer wia han wara en herdelig djefwul ibland tjuwar
 och skälmar, än stå och skämmas inför Guds Försam-
 ling. Men en botfärdig, en ängertull och förkrofad syn-
 dare måste anse det för en stor Guds nåd att blifwa
 upptagen i Guds församling; hos en sådan har egoismen
 och ambitionen blifwit kuswad; senem den faderliga ar-
 gan, ängst och samwets qual, har storsinet blifwit
 uppladt; den botfärdige syndarens höga menniskowärde
 har förswunnit ut medwärdet. En sådan känner sig
 wara höljd af skam och wanära; han kan icke hysa någa
 ra höga tankar em sin egen älsfwärda person, han måste
 fördröma sig sjelf. För en sådan är werkligen kyrkoplif-
 ten en stor Guds nåd; men för en obotfärdig djefwul
 är kyrkopliften ett syndastraff, emedan han måste stå och
 skämmas inför Guds Församling, och ändå är heders-
 djefwulen så stolt, att han icke kan erkänna sin wanära.
 Om man betraktar frågan om lössättiga quinners kyr-

kotagning från den politiska eller Stat-Ekonomiska syn-
 punkten, så borde wäl Lagstiftaren hafwa insett, att det
 allmänna sedesförderfret öfwar fattigdom och elände,
 samt att hwarje dag, som lemnar sünligheten frilare
 tyglar, måste i längden blifwa skadlig för Staten. Det-
 ta insäga till och med de wisare hedningarne. Censors
 Embetet i Rom gick derra ut. att hafwa uppsigt öfwer
 folkets seder; och fastän den stränga Filosofen Cato sä-
 ges hafwa gynnad lössättigheten, så har likwäl historien
 lemnat det witsörd om kesar Augustus, att han ssem
 Censor böd till att sätta kom för en allmän lössättighet.
 Men det finnes en paragraf i moralen, som handlar om
 rligters collision, och denna paragraf har föranledt Lag-
 stiftaren att följa den regeln: "man bör wälja ett
 mindre öndt i stället för ett större, när man icke
 kan undwika båda delarne". Denna sossim i moralen
 har utan twiswel legat lagstiftaren i hägen, när den ur-
 sprungliga kyrkolagen om lössättiga quinners kyrkotag-
 ning ändrades. Carl XI hade sjelf stränga seder; han
 kunde icke tåla sedeslöshet hos sina undersåtare; derföre
 yrkade han äfwen en sträng uppsat öfwer folkets seder.
 Och följden af dessa stränga grundsattser i moralen, som
 Konungen sjelf hyste, verkade äfwen på Lagstiftaren. De
 män, som utarbetade Carl den XI:tes kyrko Lag, måste
 förestä en sträng kyrkotukt; men under Gustaf den III:tes
 tid hade strängheten i sederna förswunnit från Hofwet
 och strängheten i Lagstiftningen måste rätta sig derefter;
 man föreställde sig, att barnamordens antal öfades för
 den stränga kyrko tuktens skull; man irbillade sig, att
 barnamörderstan, af fruktan för den stora wanära,

som ätföljde den uppenbara kyrkoplikten, måste fördröja sitt hordomsbrott genom ett större brott, det vill säga: hon måste wälja ett större ondt (döds straffet) i stället för ett mindre (den uppenbara kyrkoplikten), så wida nemligen karna mordet bleswe uppiäckt; deremot måste Lagstiftaren wälja ett mindre ondt i stället för ett större: han måste wälja det mindre onda (lössaktigheten och all den fattigdom, som deraf bleswer en följe) och undwika det större onda (barnmord). Nu är det klart, att barnmord är, i moraliskt afseende, ett större brott än lössaktighet, så wida den allmänna Rättfäktelsen ryser för ett mord och endast ogillar lössaktigheten. Men i stats ekonomiskt afseende är den allmänna lössaktigheten skadligare än barnmord; den är skadligare för det Allmänna, alldenstund denna last förorsakar fattigdom och fattigdom ger anledning till nya lag brott. En tjänstquinna, som har ett eller flera oäkta barn, will ingen hafwa i sina tjänst; om ock en sådan quinna kan förtjena sitt uppehälle med arbete någon tid, så måste hon dock i man fort begära hjelp af andra och faller slutligen fattig wården till last. Ofta händer att barnens fader icke kan ens lagligen tillhållas att bidraga till barnens underhåll, så han icke kan öfwerbewisas om sitt brott. Ii Bajala församling finnas, på en folk mängd af 2,700 själar, icke mindre än 70 Personer, födde af oäkta säng; och som horungar wänligen, enligt en gammal anmärkning, äro quäckare än andra barn, men tillika odygdigare, emedan de få upwäxa utan Föräldrawård, så blifwa sådana merendels tjufwar och skälmar. Deraf händer, att staten eller Communen får icke allenast under-

hålla fattig; horor och horungar, utan den får äfwen underhålla en hel hop med tjufwar och skälmar, som upwärt af dessa horungar. Männe icke Lagstiftaren hade bordt förutse detta, då den dagliga erfarenheten wisar, att horor och horungar öka fattigpersonalens antal? Wi säga icke, att barnmord böra heldre befordras än en allmän lössaktighet; wi säga blett, att den strängare kyrkorikten icke skulle gifwa någon anledning till barnmord, om Presterskapet, genom Lag, ålades att göra sin plikt, och öfwa werka på dessa brottflingars öfwerlygelse, innan de upptagas i kyrkans böie. Nu går det wänligen så till, att en tjuf blir dragen af fjerdingsskarlen till kyrkan; der skall han, om han will eller icke, swara på de frågor som Presten för honom uppläser ur handboken: der skall han, emot sin wilja, aflägga sin syndabekännelse med munnen, och den skall han slutligen stå på knä och sjuga inför Församlingen; ty själasörjaren wet icke det ringaste om hans uprsåt, om hans ånger, om hans tro, alldenstund han icke fått tillfälle att undersöka hans själa-tillstånd förut, och deraf händer, att den förmente hotfärdige syndaren går mera förhärdad ifrån kyrkan än han dit kom. Det borde äminstone få bero af syndarens eget wal, hurwida han will undergå kyrkoplikten, eller lesiwa som en hedning utom kyrkans gemenskap. Likarens borde horan få underwisning först af själasörjaren om sin brottflighet, om sitt olyckliga tillstånd, om sin djupa förnedring, äfwensom själasörjaren skulle få förmanat henne till en sann bättring, till en uppriktig ånger och till erkänsla af sin djupa förnedring. Detta borde så mycket håldre wara själasörjarens plikt, som

han, uti ett annat fall hwarest en Fyndsam aflösning tyckes vara af omständigheterna påfallad, jag menar wid sjukbesök, är beivillmäktigad genom Lag (enl. nya Handboken) att icke brädsla med aflösningen, om han finner den sjuke uti sin obotfärdighet. Här kan ju Presten, som icke är Läkare, mistaga sig i affeende på den sjukas återstående lifstid; den sjuka kan aflida förr än presten förmodar; och ända får icke presten brädsla med aflösningen, innan han undersökt den sjukas själa tillstånd, och, märkwärdigt nog, här förutsatt, att Presten skall kunna känna den sjukas själa tillstånd, han skall kunna bedöma, om den sjuke är botfärdig eller förhärdat. — I andra fall åter skall Presten icke kunna bedöma om människans själa tillstånd, emedan det heter, att Gud allena känner hjertat, Hwarifrån hwarwa den nya Handbokens Författare fått den upplysningen, att Presten skall genom undersökning kunna bedöma den sjukas själa tillstånd, men den friskses själatillstånd skall han icke kunna känna? om en hora kommer till kyrkan och låter annåla sig genom flockaren eller kyrkewaktaren, att hon will kyrkotogas, så får icke Presten undersöka hennes själatillstånd, utan genast meddela henne aflösningen, hon må nu vara botfärdig eller förhärdat. Så går det till med lösaktiga quinnors kyrkotagning; och hwad den der undersökningen anår, som här föreskrives i Handboken wid sjukbesök, så skall Gud weta att den icke är så grundelig, alldenstund Presten kan vara bjuden till ett sällskap, hwarest gästerna wänna på honom; han måste således tillsäga den sjuke, att han har kort om tiden, att han icke har tid att resonera med

honom; och således får den sjuke, som möjligen kan behöwa åtskilliga råd och upplysningar i affeende på sitt tillkommande öde, han får åtnöja sig med det magra skrifstalet och aflösningen, samt Sakramentets emottagande. Det kan i många fall icke vara alldeles utan grund hwad en Läsare en gång yttrade: att Presten meddelade den sjuke resepass till helwetet.

Och måne icke äfwen Presten meddela en fräck och oförskäm d h o a resepass till helwetet, när han meddela henne aflösningen utan föregående undersökning, huruvida hon är uti ett sådant själa tillstånd, att hon kan emottaga syndernas förlåtelse? kan Presten vara utan allt ansvar, när han blott *pro forma* uppfyller sitt äliggande, men har föröfwiigt inter bekymmer om själarne, utan låter dem oförsadadt rusa fram till sitt fördert? När en oförskäm d h o a will blifwa kyrkotagen, så har hon för ofigt, att så igen sitt börgeliga anseende: det är ingenting annat än ambitionen, som drifwer henne till en sådan handling. Hon har fått den öfwerlygelsen, att ingen får, efter kyrkotagningen, kalla henne för hora; och denna heders öfswon (ambitionen) skall Presten nu hjälpa ut i världen. Någon hunger och törst efter nåden och Rättfärdigheten känner hon icke, men den förlorade äran (skammen) skall utplånas. Hon får nu igen sin ära genom kyrkotagningen, och derigenom blir hon werkeligen helgad till satans tjänst; ty förut kunde skammen påminna henne om hennes djupa förnedring, men efter kyrkotagningen förlorade hon all skam och fick igen äran. Hon kunde nu wisa sitt pass åt dem, som kalla henne för hora, och säga: jag har undergått

Ens Hopandes Röst i Öknen.

N:o 11. November. 1852.

Utdrag af Doktor Nutströms sändebref till
Stockholms Präster.

1. Huru sen J ut i predikstolen? J hafwen icke predikat Guds sanning och råd till det fallna menskesläktets salighet. — J hafwen namngifwit för willfarelser, att ofta nämna Jesum, Hans blod, dödd. sår, uppståndelse. —

J hafwen grundat nåden på bättringen. — På predikstolen prediken J döden för de leiwande, och i biktstolen lifwet för de döda — Gifs bland eder någon Elias, hvars offer af ten Heliga andas eld blifwer antändt?

2. Huru förbrätten J Guds- och Nattnards förhören? Den som bäst kan läsa utan till, han kan sin kristendom, sägen J. Den admitteren J till Herrans Nattnard, så dödd han är. De äldre passera för kristne uppå sitt borgarebressina fullmakter, ålderdom, sitt utvärtas anseende. —

3. Huru gören J sjukbesöken? —

J hafwen förr smekat edra åhbrave och warit lösa bestyrplare, åtnöjt eder med deras utvärtas Skyrko- och Nattnardsgång och tagit deras lekamliga goda till gods.

J hafwen en annan salighetsordning i biktstolen —

Witred

Tryckt hos W. N. Angren 1852.